

ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ
ԵՎ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԸ
ՀԱՅ-ԱՂԲԵՋԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ
ԱՊՐԻԼ-ՄԱՅԻՍ 2024

մշտադիտարկման արդյունքներ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	3
ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ԱՄՓՈՓ ԵՎ ԹՎԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	6
<i>Ո՞ր թեմաները/ենթաթեմաներն են գերակշռել լրատվամիջոցներում և ի՞նչ լույսի ներքո են ներկայացվել</i>	7
<i>Ինչպե՞ս են լուսաբանել հայաստանյան լրատվամիջոցները</i>	36
<i>Ի՞նչ են մտածում փորձագետները</i>	46

|| ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Մշտադիտարկման նպատակն է պարզել, թե 2024 թվականի ապրիլ-մայիս ամիսներին ինչպես են հայաստանյան լրատվամիջոցները եւ փորձագիտական հանրությունը լուսաբանել եւ մեկնաբանել հայ-ադրբեջանական հարաբերությունները, հասկանալ դինամիկան, որը Երեւանի մամուլի ակումբին (ԵՄԱ), շահագրգիռ կողմերին թույլ կտա մեղիա հարթակների եւ փորձագետների հետ համատեղ աշխատանքի ժամանակ առաջ շարժվել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հարաբերությունների նորմալացման ուղղությամբ:

Կիրառվել է հետեւյալ մեթոդաբանությունը. փորձագիտական քննարկումների հիման վրա ընտրվել են հայաստանյան վեց լրատվամիջոցներ, որոնց ընտրությունը պայմանավորված է Հայաստանի քաղաքական դաշտում դրանց դիրքավորմամբ, ինչպես նաեւ բովանդակության հեռարձակման ձեւաչափերի բազմազանությամբ, քաղաքական իրադարձությունների նկատմամբ ուշադրությամբ եւ հանրային կարծիքի վրա ունեցած ավանդական ազդեցությամբ:

Մշտադիտարկման առարկա լրատվամիջոցները՝

1. «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն» (www.1tv.am)

Մշտադիտարկման առարկա հրապարակումներ՝

- հասարակական-քաղաքական/բանավիճային հաղորդումներ՝ «Լուրեր» լրատվական ծրագրի հիմնական թողարկումը (21:00), «Լուրեր կիրակնօրյա», «Հարցազրույց Պետրոս Ղազարյանի հետ», «Հանրային քննարկում»:

2. «Հրապարակ» (www.hraparak.am)

Մշտադիտարկման առարկա հրապարակումներ՝

- տեքստային նյութեր՝ լուրեր, հոդվածներ, հարցազրույցներ, խմբագրականներ:

3. «Նոյյան Տապան» (www.nt.am)

Մշտադիտարկման առարկա հրապարակումներ՝

- հասարակական-քաղաքական/բանավիճային հաղորդումներ՝ «Քննարկում», «Ноян Тапан на русском»:

4. «ՄիվիլՆեր» (www.civilnet.am)

Մշտադիտարկման առարկա հրապարակումներ՝

- հասարակական-քաղաքական/բանավիճային հաղորդումներ՝ հարցազրույց Արշալույս Մղդեայանի հետ, «Արցախյան դիտանկյուն», «Տրոփ», «Մտորումներ Էրիկ Հակոբյանի հետ»:

5. «1in.am» (www.1in.am)

Մշտադիտարկման առարկա հրապարակումներ՝

- հասարակական-քաղաքական/բանավիճային հաղորդումներ՝ հարցազրույցներ, բանավիճային հաղորդումները, որոնք հեռարձակվել են երեկոյան եթերում (21:00 - 23:00):

6. «Factor.am» (www.factor.am)

Մշտադիտարկման առարկա հրապարակումներ՝

- հասարակական-քաղաքական/բանավիճային հաղորդումներ՝ «Հարցազրույց», «Բանավեճ», «Քննարկում»:

Մշտադիտարկման միավորներն են տեքստային նյութերը՝ լուրեր, հոդվածներ, հարցազրույցներ, խմբագրականներ, եւ հեռուստանյութերը՝ լրատվական թողարկման առանձին սյուժեները (ռեպորտաժ եւ այլն), հարցազրույցներ (հյուրը ստուդիայում ձեւաչափով) եւ բանավիճային (հյուրերը ստուդիայում ձեւաչափով) ամբողջական հաղորդումները: Հեռուստատեղիի ընթացքում հնչած անոնսները, սյուժեին նախորդող հաղորդավարի խոսքը դիտարկվել են որպէս տվյալ հեռուստանյութի մաս:

Մշտադիտարկումից դուրս են մնացել առեւտրային ու սոցիալական գովազդը, հայտարարությունները եւ դիտարկվող հեռուստահաղորդումների ժամանակ «վազող տողը»:

Մշտադիտարկման ենթարկվել են նշված վեց լրատվամիջոցների հրապարակումները **2024 թվականի ապրիլի 1-ից մայիսի 31-ը** ընկած ժամանակահատվածում:

Նշված վեց լրատվամիջոցների մշտադիտարկման ժամանակ հաշվարկվել է, թե **որքան հաճախ է անդրադարձ կատարվել հետեւյալ վեց թեմաներին ու ենթաթեմաներին:**

1. Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը,

- 1.1. ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ,
- 1.2. ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ,
- 1.3. ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ,
- 1.4. Երկկողմանի ձեւաչափ,
- 1.5. Տարածաշրջանային ձեւաչափ:

2. Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը,

- 2.1. Իրադարձություններ, որոնք անմիջապէս կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ,
- 2.2. Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապէս կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ:

3. Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը,

- 3.1. «Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը,
- 3.2. «Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման,
- 3.3. Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո,
- 3.4. Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ,
- 3.5. Ապաշրջափակում Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում,

3.6. Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ:

4. Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը,

4.1. Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում,

4.2. Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում,

4.3. Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում:

5. Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք,

5.1. Հայատյացություն,

5.2. Ադրբեջանատյացություն,

5.3. Թուրքատյացություն,

5.4. Իսլամատյացություն:

6. ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ,

6.1. Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում,

6.2. Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները,

6.3. Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում:

Մշտադիտարկման ընթացքում հաշվարկվել է նաեւ, թե վերոհիշյալ թեմաներից, ենթաթեմաներից որոնց վերաբերյալ են նշված վեց լրատվամիջոցներում առավել հաճախ արտահայտվել **դրական (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում), բացասական (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում), չեզոք (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)** կարծիքներ:

Մշտադիտարկման են ենթարկվել նաեւ **հայաստանյան տասը փորձագետներ**, որոնք հաճախ, տարբեր դիտանկյուններից անդրադառնում են նշված վեց թեմաներին ու ենթաթեմաներին: 2024 թվականի ապրիլի 1-ից մայիսի 31-ը ժամանակահատվածում դիտարկվել են հետևյալ փորձագետների ֆեյսբուքյան գրառումները՝ **Արմեն Բաղդասարյան, Արմինե Մարգարյան, Գուրգեն Սիմոնյան, Կարեն Մարգարյան, Հակոբ Բաղայան, Հովսեփ Խուրշուդյան, Մանվել Մարգարյան, Ստեփան Դանիելյան, Տաթևիկ Հայրապետյան, Տիգրան Գրիգորյան**:

Փորձագետների գրառումների մշտադիտարկման ժամանակ հաշվարկվել է, թե որքան հաճախ են անդրադարձ կատարվել վերոհիշյալ վեց թեմաներին ու ենթաթեմաներին, նաեւ, թե վերոհիշյալ թեմաներից, ենթաթեմաներից որոնց վերաբերյալ են տասը փորձագետները առավել հաճախ արտահայտել **դրական (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում), բացասական (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում), չեզոք (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)** կարծիքներ:

|| ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ԱՄՓՈՓ ԵՎ ԹՎԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Մշտադիտարկման ընթացքում վերոհիշյալ վեց լրատվամիջոցներում նշված թեմաների ու ենթաթեմաների վերաբերյալ արվել է 1,496 հրապարակում (հեռուստանյութեր եւ տեքստային նյութեր), որոնց շրջանակում վեց թեմաներին ու ենթաթեմաներին անդրադարձ է կատարվել 2,158 անգամ:

Նույն թեմաներին տասը փորձագետներն անդրադարձել են 167 անգամ՝ ֆեյսբուքյան 147 գրառմամբ:

Ստորեւ ներկայացված աղյուսակներում մեկ հարյուրերորդականից հետո ընկած թվերը կլորացված են:

Ո՞ր թեմաները/ենթաթեմաներն են գերակշռել լրատվամիջոցներում եւ ի՞նչ լույսի ներքո են ներկայացվել

2024թ. ապրիլ-մայիս ամիսներին մշտադիտարկման ենթարկված հայաստանյան վեց լրատվամիջոցներում վերոհիշյալ վեց թեմաներից ամենից շատ անդրադարձ է կատարվել (ընդհանուրի կեսից ավելին՝ 54.30%) հայ-ադրբեջանական սահմանագատման ու սահմանագծման գործընթացին (տե՛ս Աղյուսակ 1, կետ 1.):

Այս հանգամանքը, անշուշտ, բացատրվում է Հայաստանի Տավուշի մարզի փոքր հատվածում այս գարնանը տեղի ունեցած հայ-ադրբեջանական սահմանագատման ու սահմանագծման գործընթացով: Լրատվական դաշտում դրա կարեւորումը ոչ միայն այն պատճառով էր, որ երկու արյունալի պատերազմներից հետո եւ չկարգավորված անվտանգային խնդիրների ֆոնին Երեւանն ու Բաքուն կարողացան գնալ նման պայմանավորվածության, այլ նաեւ՝ որովհետեւ երկու պետությունների պատմության ընթացքում նման քայլ գրանցվում էր առաջին անգամ:

Եթե համեմատենք ամիսների տվյալները, ապա մայիսին՝ ապրիլի համեմատ, այդ թեմային անդրադարձը միայն աճել է (ապրիլին կազմել է ընդհանուր անդրադարձների 52.66%-ը, իսկ մայիսին՝ 56.41%, տե՛ս Աղյուսակ 2, կետ 1.): Այստեղ ոչ այնքան կարեւոր է մոտ չորս տոկոսային կետով աճը, որքան այն, որ նշված փոքր հատվածի սահմանագատման ու սահմանագծման ավարտից հետո էլ, երբ ակնհայտ էր, որ մոտ ապագայում գործընթացը չի շարունակվելու, միեւնույն է, թեման գերիշխում էր հայաստանյան լրատվական դաշտում:

Պատճառներից առաջինը, թերեւս, մայիսին Հայաստանում սրված ներքաղաքական իրավիճակն էր, որն առնվազն ի սկզբանե կապվեց նշված սահմանագատման հետ, եւ շաբաթներ շարունակ ընդդիմադիր ուժերի գլխավոր խոսույթն էր, թե նման սահմանագատմամբ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի գլխավորած կառավարությունը թուլացնում է երկրի անվտանգությունը:

Հնարավոր է՝ թեման ունի ավելի երկարատեւ նշանակություն: Նախ՝ չի բացառվում, որ վերոհիշյալ թվերն ի ցույց են դնում հայաստանյան քաղաքական, լրատվական դաշտերի արձագանքը հանրության շրջանում գերիշխող մոտեցումներին եւ սպասումներին, ըստ որոնց՝ Ադրբեջանի հետ խաղաղության հարցը շարունակում է մնալ առաջնային: Երկրորդ՝ ներկայում հայ-ադրբեջանական հանրային քննարկումների օրակարգում հակամարտության, պատերազմի թեման կարծես հետ է մղվել, այն փոխարինվել է հակամարտության կարգավորմանը միտված թեմաներով, եւ, գուցե, այս միտումն ունենա ավելի երկարատեւ ընթացք, իսկ սահմանագատման ու սահմանագծման թեման այդ շարքում առանցքայինն է:

Վերոհիշյալի մասին է անուղղակիորեն վկայում այն, որ «հակամարտությանը միտված» ենթաթեմաներից յուրաքանչյուրը՝

- Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո,

- ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ,
- Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում,
- Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները,

անդրադարձների ընդհանուր քանակի մեջ ստացել է մոտ 1%-1.5% (տե՛ս Աղյուսակ 1, կետեր 4.2., 4.3., 5.2., 5.3.):

Մյուս կողմից, տեսնում ենք, որ հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների «նորմալացմանը միտված» թեմաները՝

- հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը,
- հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը,

գրադեցրել են երկրորդ ու երրորդ հորիզոնականները, որպէս լրատվամիջոցներում ամենից շատ լուսաբանված թեմաներ՝ ստանալով, համապատասխանաբար, 19.83% եւ 12.63% կամ միասին ընդհանուրի գրեթէ մեկ երրորդը (տե՛ս Աղյուսակ 1, կետեր 2, 3):

Ներկայացվածի համատեքստում պատահական չէ, որ առավել հաճախ **դրական կարծիքներ** են ստացել նույն «նորմալացմանը միտված» թեմաները՝

- հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը (դրական է եղել այս թեմայի վերաբերյալ անդրադարձների 49.45%-ը),
- հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ դրական վերաբերմունքը անդրադարձների 48.01%-ն էր (տե՛ս Աղյուսակ 3, կետեր 1, 2):

Ընդ որում, հարկ է հատուկ ուշադրություն դարձնել, որ

- Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման ենթաթեմայի մասին անդրադարձների 100%-ն է եղել դրական (տե՛ս Աղյուսակ 3, կետ 1.1.),
- իսկ հայ-ադրբեջանական բանակցությունների երկկողմ ձեւաչափի վերաբերյալ անդրադարձների 66.67%-ն է եղել դրական, եւ այս ցուցանիշով ենթաթեման իր խմբում գրադեցրել է երկրորդ հորիզոնականը՝ զիջելով ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ բանակցություններ անցկացնելու ենթաթեմային (**դրական** անդրադարձների թիվը՝ 70.59%) (տե՛ս Աղյուսակ 3, կետ 2.2.):

Հատկապէս այս երկու ենթաթեմաների վերաբերյալ նման բարձր **դրական** անդրադարձները, դարձյալ, կարող են վկայել, թէ հայաստանյան հանրության շրջանում ինչ մոտեցումներ են գերիշխում Ադրբեջանի հետ հարաբերությունների առումով:

Այն, որ **բացասական** կարծիքների առումով ամենից բարձր տոկոսը ստացել է հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանքի թեման (այսինքն՝ բացասական մոտեցման է արժանացել էթնիկ թշնամանքը), վերստին, հարկ է նախեւառաջ դիտարկել վերոհիշյալ

տրամաբանության ներքո. (բացասական է եղել այս թեմային վերաբերյալ անդրադարձների 71.43%-ը) (տե՛ս Աղյուսակ 4, կետ 1.):

Այդուհանդերձ, առնվազն 2025թ. գարնանը՝ այս տարվա նոյեմբերին Բաքվում կայանալիք COP29 միջոցառման ավարտից եւ ԱՄՆ նախագահական ընտրություններից հետո, հնարավոր կլինի ավելի հիմնավոր խոսել՝ արդյո՞ք հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների տեսանկյունից 2024թ. -ը ինչ-որ առումով շրջադարձային էր, թե՞ սպասումները չափազանցված էին:

Այս բաժնի մանրամասն թվային արդյունքները տե՛ս Աղյուսակներ 1-8-ում:

Աղյուսակ 1.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.		
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուրի քանի տոկոսն է կազմում / %)
1.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	1172 (54.30%)
1.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	1042 (48.28%)
1.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	130 (6.02%)
2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը	429 (19.83%)
2.1.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	145 (6.71%)
2.2.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	139 (6.41%)
2.3.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	102 (4.73%)
2.4.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	22 (1.01%)
2.5.	Երկկողմանի ձեւաչափ	21 (0.97%)
3.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	273 (12.63%)
3.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	266 (12.32%)
3.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	4 (0.18%)
3.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	3 (0.13%)
4.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	143 (6.62%)
4.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	60 (2.78%)
4.2.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	31 (1.43%)
4.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջեւ	21 (0.97%)
4.4.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	12 (0.55%)
4.5.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	11 (0.52%)
4.6.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	8 (0.37%)

5.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	127 (5.98%)
5.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	66 (3.05%)
5.2.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	34 (1.62%)
5.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	27 (1.31%)
6.	<i>Հայերի և ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	14 (0.64%)
6.1.	Հայատյացություն	12 (0.56%)
6.2.	Ադրբեջանատյացություն	1 (0.04%)
6.3.	Թուրքատյացություն	1 (0.04%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2158 (100%)

Աղյուսակ 2.

Ապրիլ, 2024թ.			Մայիս, 2024թ.		
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցներ ի անդրադարձների քանակը (ընդհանուրի քանի տոկոսն է կազմում / %)	№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցներ ի անդրադարձների քանակը (ընդհանուրի քանի տոկոսն է կազմում / %)
1.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	635 (52.66%)	1.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	537 (56.41%)
1.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	512 (42.47%)	1.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	530 (55.68%)
1.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	123 (10.19%)	1.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	7 (0.73%)
2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը	261 (21.65%)	2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը	168 (17.65%)
2.1.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	91 (7.55%)	2.1.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	62 (6.52%)
2.2.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	83 (6.89%)	2.2.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	48 (5.04%)
2.3.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	61 (5.07%)	2.3.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	41 (4.31%)
2.4.	Տարածաշրջանային ձեռաչափ	16 (1.32%)	2.4.	Երկկողմանի ձեռաչափ	11 (1.15%)
2.5.	Երկկողմանի ձեռաչափ	10 (0.82%)	2.5.	Տարածաշրջանային ձեռաչափ	6 (0.63%)
3.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	137 (11.35%)	3.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	136 (14.28%)

3.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	132 (10.95%)	3.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	134 (14.08%)
3.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	3 (0.24%)	3.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	1 (0.10%)
3.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	2 (0.16%)	3.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	1 (0.10%)
4.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	82 (6.80%)	4.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	61 (6.41%)
4.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	40 (3.32%)	4.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	20 (2.11%)
4.2.	Մեդրիի (Սյունիքի, Ջանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	18 (1.49%)	4.2.	Մեդրիի (Սյունիքի, Ջանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	13 (1.37%)
4.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ	9 (0.75%)	4.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ.	12 (1.26%)
4.4.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	6 (0.49%)	4.4.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	7 (0.73%)
4.5.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	5 (0.41%)	4.5.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	5 (0.52%)
4.6.	Մեդրիի (Սյունիքի, Ջանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	4 (0.34%)	4.6.	Մեդրիի (Սյունիքի, Ջանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	4 (0.42%)
5.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	77 (6.38%)	5.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	50 (5.25%)
5.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	43 (3.57%)	5.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	23 (2.42%)
5.2.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	19 (1.57%)	5.2.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	15 (1.57%)
5.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	15 (1.24%)	5.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	12 (1.26%)
6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	14 (1.16%)	6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	0 (0%)
6.1.	Հայաստյացություն	12 (1.0%)	6.1.	Հայաստյացություն	0 (0%)

6.2.	Աղբբեջանատյացություն	1 (0.08%)	6.2.	Աղբբեջանատյացություն	0 (0%)
6.3.	Թուրքատյացություն	1 (0.08%)	6.3.	Թուրքատյացություն	0 (0%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (0%)	6.4.	Իսլամատյացություն	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1206 (100%)	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		952 (100%)

Աղյուսակ 3.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.				
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են դրական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում)		
1.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	273 (100%)		
		135 (49.45%)	63 (23.07%)	75 (27.48%)
1.1.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	4 (100%)		
		4 (100%)	0 (%)	0 (0%)
1.2.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	266 (100%)		
		130 (48.87%)	61 (22.93%)	75 (28.20%)
1.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	3 (100%)		
		1 (33.33%)	2 (66.67%)	0 (0%)
2.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	429 (100%)		
		206 (48.01%)	139 (32.40%)	84 (19.59%)
2.1.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	102 (100%)		
		72 (70.59%)	12 (11.76%)	18 (17.65%)
2.2.	Երկկողմանի ձեւաչափ	21 (100%)		
		14 (66.67%)	3 (14.28%)	4 (19.05%)
2.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	139 (100%)		
		90 (64.75%)	18 (12.94%)	31 (22.31%)
2.4.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	22 (100%)		
		8 (36.36%)	7 (31.82%)	7 (31.82%)
2.5.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	145 (100%)		
		22 (15.17%)	99 (68.28%)	24 (16.55%)
3.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	143 (100%)		
		64 (44.75%)	43 (30.07%)	36 (25.18%)
3.1.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	12 (100%)		

		11 (91.67%)	0 (0%)	1 (8.33%)
3.2.	«Լսադադության խաչմերուկ» նախագիծը		60 (100%)	
		43 (71.67%)	6 (10%)	11 (18.33%)
3.3.	«Բոլոր հաղորդակցություններին» ապաշրջափակում առանց հստակեցման		11 (100%)	
		5 (45.45%)	4 (36.36%)	2 (18.19%)
3.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո		31 (100%)	
		5 (16.13%)	14 (45.17%)	12 (38.70%)
3.5.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ		8 (100%)	
		0 (0%)	3 (37.50%)	5 (62.50%)
3.6.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջև		21 (100%)	
		0 (0%)	16 (76.20%)	5 (23.80%)
4.				
4.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>		127 (100%)	
		37 (29.13%)	47 (37.00%)	43 (33.87%)
4.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում		66 (100%)	
		30 (45.45%)	5 (7.57%)	31 (46.98%)
4.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները		27 (100%)	
		7 (25.92%)	10 (37.04%)	10 (37.04%)
4.3.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում		34 (100%)	
		0 (0%)	32 (94.11%)	2 (5.89%)
5.				
5.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>		1172 (100%)	
		225 (19.19%)	650 (55.47%)	297 (25.34%)
5.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ		1042 (100%)	
		225 (21.59%)	600 (57.59%)	217 (20.82%)
5.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ		130 (100%)	
		0 (0%)	50 (38.46%)	80 (61.54%)
6.				
6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>		14 (100%)	
		1 (7.14%)	10 (71.43%)	3 (21.43%)
6.1.	Ադրբեջանատյացություն		1 (100%)	
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
6.2.	Իսլամատյացություն		0 (100%)	
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.3.	Հայատյացություն		12 (100%)	

		0 (0%)	9 (75%)	3 (25%)
6.4.	Թուրքատյացություն		1 (100%)	
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			2158 (100%)	
		668 (30.96%)	952 (44.11%)	538 (24.93%)

Աղյուսակ 4.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.			
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)	
		առավել հաճախ արտահայտվել են բացասական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում)	
1.	Հայերի եւ անդրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք	14 (100%)	
		10 (71.43%)	3 (21.43%)
1.1.	Թուրքատյացություն	1 (100%)	
		1 (100%)	0 (0%)
1.2.	Հայատյացություն	12 (100%)	
		9 (75%)	3 (25%)
1.3.	Ադրբեջանատյացություն	1 (100%)	
		0 (0%)	1 (100%)
1.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)	
		0 (0%)	0 (0%)
2.	Հայ-անդրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	1172 (100%)	
		650 (55.47%)	297 (25.34%)
2.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	1042 (100%)	
		600 (57.59%)	217 (20.82%)
2.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	130 (100%)	
		50 (38.46%)	80 (61.54%)
3.	ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ	127 (100%)	
		47 (37.00%)	43 (33.87%)
3.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-անդրբեջանական հարաբերություններում	34 (100%)	
		32 (94.11%)	2 (5.89%)
3.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	27 (100%)	
		10 (37.04%)	10 (37.04%)
3.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	66 (100%)	
		5 (7.57%)	31 (46.98%)

4.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ ձեռնարկի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	429 (100%)	139 (32.40%)	206 (48.01%)	84 (19.59%)
4.1.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	145 (100%)	99 (68.28%)	22 (15.17%)	24 (16.55%)
4.2.	Տարածաշրջանային ձեռնարկ	22 (100%)	7 (31.82%)	8 (36.36%)	7 (31.82%)
4.3.	Երկկողմանի ձեռնարկ	21 (100%)	3 (14.28%)	14 (66.67%)	4 (19.05%)
4.4.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	139 (100%)	18 (12.94%)	90 (64.75%)	31 (22.31%)
4.5.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	102 (100%)	12 (11.76%)	72 (70.59%)	18 (17.65%)
5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	143 (100%)	43 (30.07%)	64 (44.75%)	36 (25.18%)
5.1.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջև	21 (100%)	16 (76.20%)	0 (0%)	5 (23.80%)
5.2.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	31 (100%)	14 (45.17%)	5 (16.13%)	12 (38.70%)
5.3.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	8 (100%)	3 (37.50%)	0 (0%)	5 (62.50%)
5.4.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	11 (100%)	4 (36.36%)	5 (45.45%)	2 (18.19%)
5.5.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	60 (100%)	6 (10%)	43 (71.67%)	11 (18.33%)
5.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	12 (100%)	0 (0%)	11 (91.67%)	1 (8.33%)
6.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	273 (100%)	63 (23.07%)	135 (49.45%)	75 (27.48%)
6.1.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	3 (100%)	2 (66.67%)	1 (33.33%)	0 (0%)
6.2.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	266 (100%)	61 (22.93%)	130 (48.87%)	75 (28.20%)

6.3.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	4 (100%)		
		0 0 (%)	4 (100%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2158 (100%)		
		952 (44.11%)	668 (30.96%)	538 (24.93%)

Աղյուսակ 5.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.			
№	Թեմաներ / Էնթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)	
		առավել հաճախ արտահայտվել են չեզոք կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)	
1.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	127 (100%)	
		43 (33.87%)	47 (37.00%)
1.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	66 (100%)	
		31 (46.98%)	5 (7.57%)
1.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	27 (100%)	
		10 (37.04%)	10 (37.04%)
1.3.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	34 (100%)	
		2 (5.89%)	32 (94.11%)
2.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	273 (100%)	
		75 (27.48%)	63 (23.07%)
2.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	266 (100%)	
		75 (28.20%)	61 (22.93%)
2.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	4 (100%)	
		0 (0%)	0 (0%)
2.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	3 (100%)	
		0 (0%)	2 (66.67%)
3.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	1172 (100%)	
		297 (25.34%)	650 (55.47%)
3.1.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	130 (100%)	
		80 (61.54%)	50 (38.46%)
3.2.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	1042 (100%)	
		217 (20.82%)	600 (57.59%)
4.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	143 (100%)	

		36 (25.18%)	64 (44.75%)	43 (30.07%)
4.1.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	8 (100%)		
		5 (62.50%)	0 (0%)	3 (37.50%)
4.2.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	31 (100%)		
		12 (38.70%)	5 (16.13%)	14 (45.17%)
4.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջև	21 (100%)		
		5 (23.80%)	0 (0%)	16 (76.20%)
4.4.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	60 (100%)		
		11 (18.33%)	43 (71.67%)	6 (10%)
4.5.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	11 (100%)		
		2 (18.19%)	5 (45.45%)	4 (36.36%)
4.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	12 (100%)		
		1 (8.33%)	11 (91.67%)	0 (0%)
5.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	14 (100%)		
		3 (21.43%)	1 (7.14%)	10 (71.43%)
5.1.	Հայաստյացություն	12 (100%)		
		3 (25%)	0 (0%)	9 (75%)
5.2.	Ադրբեջանատյացություն	1 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
5.3.	Թուրքատյացություն	1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)
5.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	429 (100%)		
		84 (19.59%)	206 (48.01%)	139 (32.40%)
6.1.	Տարածաշրջանային ձեռաչափ	22 (100%)		
		7 (31.82%)	8 (36.36%)	7 (31.82%)
6.2.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	139 (100%)		
		31 (22.31%)	90 (64.75%)	18 (12.94%)
6.3.	Երկկողմանի ձեռաչափ	21 (100%)		
		4 (19.05%)	14 (66.67%)	3 (14.28%)
6.4.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	102 (100%)		
		18 (17.65%)	72 (70.59%)	12 (11.76%)

6.5.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	145 (100%)		
		24 (16.55%)	22 (15.17%)	99 (68.28%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2158 (100%)		
		538 (24.93%)	668 (30.96%)	952 (44.11%)

Աղյուսակ 6.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.					
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)			№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են դրական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում)					առավել հաճախ արտահայտվել են դրական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում)		
1.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	82 (100%)			1.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	136 (100%)		
		39 (47.57%)	22 (26.83%)	21 (25.60%)			77 (56.61%)	31 (22.80%)	28 (20.59%)
1.1.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	5 (100%)			1.1.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	1 (100%)		
		4 (80.00%)	0 (0%)	1 (20.00%)			1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
1.2.	«Խաղաղության խաչներուկ» նախագիծը	40 (100%)			1.2.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	134 (100%)		
		31 (77.50%)	2 (5.00%)	7 (17.5%)			76 (56.71%)	30 (22.39%)	28 (20.90%)
1.3.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	6 (100%)			1.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	1 (100%)		
		2 (33.33%)	3 (50.00%)	1 (16.67%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
1.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	18 (100%)			2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռնարկի նկատմամբ վերաբերմունքը	168 (100%)		
		2 (11.11%)	7 (38.89%)	9 (50.00%)			89 (52.97%)	54 (32.14%)	25 (14.88%)
1.5.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ	9 (100%)			2.1.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	41 (100%)		
		0 (0%)	9 (100%)	0 (0%)					

1.6.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	4 (100%)					34 (82.92%)	1 (2.44%)	6 (14.64%)
		0 (0%)	1 (25.00%)	3 (75.00%)					
2.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռագրի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	261 (100%)							
		117 (44.83%)	85 (32.57%)	59 (22.60%)					
2.1.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	61 (100%)							
		38 (62.30%)	11 (18.03%)	12 (19.67%)					
2.2.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	91 (100%)							
		52 (57.14%)	17 (18.69%)	22 (24.17%)					
2.3.	Երկկողմանի ձեռագրի	10 (100%)							
		5 (50.00%)	2 (20.00%)	3 (30.00%)					
2.4.	Տարածաշրջանային ձեռագրի	16 (100%)							
		7 (43.75%)	4 (25.00%)	5 (31.25%)					
2.5.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	83 (100%)							
		15 (18.07%)	51 (61.44%)	17 (20.49%)					
3.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	137 (100%)							
		58 (42.34%)	32 (23.36%)	47 (34.30%)					
2.2.	Երկկողմանի ձեռագրի	11 (100%)					9 (81.82%)	1 (9.09%)	1 (9.09%)
2.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	48 (100%)					38 (79.16%)	1 (2.09%)	9 (18.75%)
2.4.	Տարածաշրջանային ձեռագրի	6 (100%)					1 (16.67%)	3 (50.00%)	2 (33.33%)
2.5.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	62 (100%)					7 (11.29%)	48 (77.42%)	7 (11.29%)
3.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	61 (100%)					25 (40.98%)	21 (34.42%)	15 (24.60%)
3.1.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	7 (100%)					7 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
3.2.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	20 (100%)					12 (60.00%)	4 (20.00%)	4 (20.00%)
3.3.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	5 (100%)					3 (60.00%)	1 (20.00%)	1 (20.00%)

3.1.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	3 (100%)			3.4.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	13 (100%)		
		3 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			3 (23.08%)	7 (53.84%)	3 (23.08%)
3.2.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	2 (100%)			3.5.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջեւ	12 (100%)		
		1 (50.00%)	1 (50.00%)	0 (0%)			0 (0%)	7 (58.33%)	5 (41.67%)
3.3.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	132 (100%)			3.6.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	4 (100%)		
		54 (40.90%)	31 (23.50%)	47 (35.60%)			0 (0%)	2 (50.00%)	2 (50.00%)
4.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	77 (100%)			4.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	50 (100%)		
		24 (31.17%)	22 (28.58%)	31 (40.25%)			13 (26.00%)	25 (50.00%)	12 (24.00%)
4.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	43 (100%)			4.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	23 (100%)		
		19 (44.19%)	2 (4.65%)	22 (51.16%)			11 (47.82%)	3 (13.05%)	9 (39.13%)
4.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	15 (100%)			4.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	12 (100%)		
		5 (33.33%)	2 (13.33%)	8 (53.34%)			2 (16.67%)	8 (66.66%)	2 (16.67%)
4.3.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	19 (100%)			4.3.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	15 (100%)		
		0 (0%)	18 (94.73%)	1 (5.27%)			0 (0%)	14 (93.33%)	1 (6.67%)
5.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանազման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	635 (100%)			5.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանազման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	537 (100%)		
		100 (15.75%)	344 (54.18%)	191 (30.07%)			125 (23.28%)	306 (56.99%)	106 (19.73%)
5.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանազման գործընթացի հետ	512 (100%)			5.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանազման գործընթացի հետ	530 (100%)		
		100 (19.53%)	295 (57.61%)	117 (22.86%)			125 (23.59%)	305 (57.54%)	100 (18.87%)
5.2.		123 (100%)			5.2.		7 (100%)		

	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանազման գործընթացի հետ	0 (0%)	49 (39.83%)	74 (60.17%)		Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանազման գործընթացի հետ	0 (0%)	1 (14.29%)	6 (85.71%)
6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	14 (100%)			6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	0 (100%)		
		1 (7.15%)	10 (71.43%)	3 (21.42%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.1.	Ադրբեջանատյացություն	1 (100%)			6.1.	Հայատյացություն	0 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.2.	Թուրքատյացություն	1 (100%)			6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.3.	Հայատյացություն	12 (100%)			6.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	9 (75.00%)	3 (25.00%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)			6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1206 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		952 (100%)		
		339 (28.10%)	515 (42.70%)	352 (29.20%)			329 (34.56%)	437 (45.90%)	186 (19.54%)

Աղյուսակ 7.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.			
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)		№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)	
		առավել հաճախ արտահայտվել են բացասական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում)				առավել հաճախ արտահայտվել են բացասական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում)	
1.	Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք	14 (100%)		1.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանագծման սկզբած գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	537 (100%)	
		10 (71.43%)	1 (7.15%)			306 (56.99%)	106 (19.73%)
1.1.	Թուրքատյացություն	1 (100%)		1.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանագծման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	530 (100%)	
		1 (100%)	0 (0%)			305 (57.54%)	100 (18.87%)
1.2.	Հայատյացություն	12 (100%)		1.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանագծման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	7 (100%)	
		9 (75.00%)	0 (0%)			1 (14.29%)	6 (85.71%)
1.3.	Ադրբեջանատյացություն	1 (100%)					
		0 (0%)	1 (100%)	2.	ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ	50 (100%)	
1.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)				25 (50.00%)	12 (24.00%)
		0 (0%)	0 (0%)	2.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	15 (100%)	
						14 (93.33%)	1 (6.67%)
2.		635 (100%)		2.2.		12 (100%)	

	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանազծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	344 (54.18%)	100 (15.75%)	191 (30.07%)		Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	8 (66.66%)	2 (16.67%)	2 (16.67%)
2.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանազծման գործընթացի հետ	512 (100%)			2.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	23 (100%)		
		295 (57.61%)	100 (19.53%)	117 (22.86%)			3 (13.05%)	11 (47.82%)	9 (39.13%)
2.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանազծման գործընթացի հետ	123 (100%)							
		49 (39.83%)	0 (0%)	74 (60.17%)	3.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	61 (100%)		
							21 (34.42%)	25 (40.98%)	15 (24.60%)
3.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռագրի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	261 (100%)			3.1.	Ազատ հաղորդակցություններուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ	12 (100%)		
		85 (32.57%)	117 (44.83%)	59 (22.60%)			7 (58.33%)	0 (0%)	5 (41.67%)
3.1.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	83 (100%)			3.2.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	13 (100%)		
		51 (61.44%)	15 (18.07%)	17 (20.49%)			7 (53.84%)	3 (23.08%)	3 (23.08%)
3.2.	Տարածաշրջանային ձեռագրի	16 (100%)			3.3.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	4 (100%)		
		4 (25.00%)	7 (43.75%)	5 (31.25%)			2 (50.00%)	0 (0%)	2 (50.00%)
3.3.	Երկկողմանի ձեռագրի	10 (100%)			3.4.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	20 (100%)		
		2 (20.00%)	5 (50.00%)	3 (30.00%)			4 (20.00%)	12 (60.00%)	4 (20.00%)
3.4.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	91 (100%)			3.5.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	5 (100%)		
		17 (18.69%)	52 (57.14%)	22 (24.17%)			1 (20.00%)	3 (60.00%)	1 (20.00%)
3.5.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	61 (100%)			3.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	7 (100%)		
		11 (18.03%)	38 (62.30%)	12 (19.67%)			0 (0%)	7 (100%)	0 (0%)

4.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	77 (100%)			4.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ ձեռաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	168 (100%)		
		22 (28.58%)	24 (31.17%)	31 (40.25%)			54 (32.14%)	89 (52.97%)	25 (14.88%)
4.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	19 (100%)			4.1.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	62 (100%)		
		18 (94.73%)	0 (0%)	1 (5.27%)			48 (77.42%)	7 (11.29%)	7 (11.29%)
4.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	15 (100%)			4.2.	Տարածաշրջանային ձեռաչափ	6 (100%)		
		2 (13.33%)	5 (33.33%)	8 (53.34%)			3 (50.00%)	1 (16.67%)	2 (33.33%)
4.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	43 (100%)			4.3.	Երկկողմանի ձեռաչափ	11 (100%)		
		2 (4.65%)	19 (44.19%)	22 (51.16%)			1 (9.09%)	9 (81.82%)	1 (9.09%)
5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	82 (100%)			4.4.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	41 (100%)		
		22 (26.83%)	39 (47.57%)	21 (25.60%)			1 (2.44%)	34 (82.92%)	6 (14.64%)
5.1.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջև	9 (100%)			4.5.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	48 (100%)		
		9 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			1 (2.09%)	38 (79.16%)	9 (18.75%)
5.2.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	6 (100%)			5.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	136 (100%)		
		3 (50.00%)	2 (33.33%)	1 (16.67%)			31 (22.80%)	77 (56.61%)	28 (20.59%)
5.3.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	18 (100%)			5.1.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	1 (100%)		
		7 (38.89%)	2 (11.11%)	9 (50.00%)			1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
5.4.		4 (100%)			5.2.		134 (100%)		

	Մեղրիի (Սյունիքի, Ջանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	1 (25.00%)	0 (0%)	3 (75.00%)		Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	30 (22.39%)	76 (56.71%)	28 (20.90%)
5.5.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	40 (100%)			5.3.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	1 (100%)		
		2 (5.00%)	31 (77.50%)	7 (17.5%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
5.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	5 (100%)				<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	0 (100%)		
		0 (0%)	4 (80.00%)	1 (20.00%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
					6.1.	Հայատյացություն	0 (100%)		
6.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	137 (100%)					0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
		32 (23.36%)	58 (42.34%)	47 (34.30%)	6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)		
6.1.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	2 (100%)					0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
		1 (50.00%)	1 (50.00%)	0 (0%)	6.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)		
6.2.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	132 (100%)					0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
		31 (23.50%)	54 (40.90%)	47 (35.60%)	6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
6.3.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	3 (100%)					0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
		0 (0%)	3 (100%)	0 (0%)					
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					ԸՆԴԱՄԵՆԸ				
		1206 (100%)					952 (100%)		
		515 (42.70%)	339 (28.10%)	352 (29.20%)			437 (45.90%)	329 (34.56%)	186 (19.54%)

Աղյուսակ 8.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.			
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)		№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Լրատվամիջոցների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)	
		առավել հաճախ արտահայտվել են չեզոք կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)				առավել հաճախ արտահայտվել են չեզոք կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)	
1.	ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ	77 (100%)		1.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	61 (100%)	
		31 (40.25%)	24 (31.17%)	22 (28.58%)		15 (24.60%)	25 (40.98%)
1.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	15 (100%)		1.1.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	4 (100%)	
		8 (53.34%)	5 (33.33%)	2 (13.33%)		2 (50.00%)	0 (0%)
1.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	43 (100%)		1.2.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջև	12 (100%)	
		22 (51.16%)	19 (44.19%)	2 (4.65%)		5 (41.67%)	0 (0%)
1.3.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	19 (100%)		1.3.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	13 (100%)	
		1 (5.27%)	0 (0%)	18 (94.73%)		3 (23.08%)	3 (23.08%)
2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	137 (100%)		1.4.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	20 (100%)	
		47 (34.30%)	58 (42.34%)	32 (23.36%)		4 (20.00%)	12 (60.00%)
2.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	132 (100%)		1.5.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	5 (100%)	
		47 (35.60%)	54 (40.90%)	31 (23.50%)		1 (20.00%)	3 (60.00%)
2.2.		3 (100%)		1.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	7 (100%)	
		0	7	0		0	7

	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (0%)	3 (100%)	0 (0%)			(0%)	(100%)	(0%)	
2.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	2 (100%)				2.	ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ	50 (100%)		
		0 (0%)	1 (50.00%)	1 (50.00%)			12 (24.00%)	13 (26.00%)	25 (50.00%)	
3.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	635 (100%)				2.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	23 (100%)		
		191 (30.07%)	100 (15.75%)	344 (54.18%)			9 (39.13%)	11 (47.82%)	3 (13.05%)	
3.1.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանագծման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	123 (100%)				2.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	12 (100%)		
		74 (60.17%)	0 (0%)	49 (39.83%)			2 (16.67%)	2 (16.67%)	8 (66.66%)	
3.2.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանագծման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	512 (100%)				2.3.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	15 (100%)		
		117 (22.86%)	100 (19.53%)	295 (57.61%)			1 (6.67%)	0 (0%)	14 (93.33%)	
4.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	82 (100%)				3.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	136 (100%)		
		21 (25.60%)	39 (47.57%)	22 (26.83%)			28 (20.59%)	77 (56.61%)	31 (22.80%)	
4.1.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	4 (100%)				3.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	134 (100%)		
		3 (75.00%)	0 (0%)	1 (25.00%)			28 (20.90%)	76 (56.71%)	30 (22.39%)	
4.2.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	18 (100%)				3.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	1 (100%)		
		9 (50.00%)	2 (11.11%)	7 (38.89%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)	
						3.3.		1 (100%)		

4.3.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	5 (100%)				Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)
		1 (20.00%)	4 (80.00%)	0 (0%)					
4.4.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	40 (100%)			4.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	106 (19.73%)	125 (23.28%)	306 (56.99%)
		7 (17.5%)	31 (77.50%)	2 (5.00%)					
4.5.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	6 (100%)			4.1.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	6 (85.71%)	0 (0%)	1 (14.29%)
		1 (16.67%)	2 (33.33%)	3 (50.00%)					
4.6.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ	9 (100%)			4.2.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	100 (18.87%)	125 (23.59%)	305 (57.54%)
		0 (0%)	0 (0%)	9 (100%)					
5.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը	261 (100%)			5.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը	25 (14.88%)	89 (52.97%)	54 (32.14%)
		59 (22.60%)	117 (44.83%)	85 (32.57%)					
5.1.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	16 (100%)			5.1.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	6 (100%)		
		5 (31.25%)	7 (43.75%)	4 (25.00%)			2 (33.33%)	1 (16.67%)	3 (50.00%)
5.2.	Երկկողմանի ձեւաչափ	10 (100%)			5.2.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	48 (100%)		
		3 (30.00%)	5 (50.00%)	2 (20.00%)			9 (18.75%)	38 (79.16%)	1 (2.09%)
5.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	91 (100%)			5.3.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	41 (100%)		
		22 (24.17%)	52 (57.14%)	17 (18.69%)			6 (14.64%)	34 (82.92%)	1 (2.44%)
5.4.		83 (100%)			5.4.		62 (100%)		

	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	17 (20.49%)	15 (18.07%)	51 (61.44%)		ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	7 (11.29%)	7 (11.29%)	48 (77.42%)
5.5.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	61 (100%)			5.5.	Երկկողմանի ձեռագրի	11 (100%)		
		12 (19.67%)	38 (62.30%)	11 (18.03%)			1 (9.09%)	9 (81.82%)	1 (9.09%)
6.	<i>Հայերի և ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	14 (100%)			6.	<i>Հայերի և ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	0 (100%)		
		3 (21.42%)	1 (7.15%)	10 (71.43%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.1.	Հայատյացություն	12 (100%)			6.1.	Հայատյացություն	0 (100%)		
		3 (25.00%)	0 (0%)	9 (75.00%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.2.	Ադրբեջանատյացություն	1 (100%)			6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.3.	Թուրքատյացություն	1 (100%)			6.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)			6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1206 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		952 (100%)		
		352 (29.20%)	339 (28.10%)	515 (42.70%)			186 (19.54%)	329 (34.56%)	437 (45.90%)

| Ինչպե՞ս են լուսաբանել հայաստանյան լրատվամիջոցները

Նշված վեց թեմաներին հայաստանյան լրատվամիջոցներից առավել հաճախ անդրադարձել են «Հրապարակը» (940 հրապարակում կամ ընդհանուրի 62.83%-ը) ու «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերությունը» (304 հրապարակում կամ ընդհանուրի 20.32%-ը): Փաստորեն, երկուսը միասին ապահովել են բոլոր հրապարակումների ավելի քան երեք քառորդը:

Սակայն եթե հաշվի առնենք, որ «Հրապարակի» պարագայում դիտարկվել են տեքստային նյութերը (մյուս հինգ լրատվամիջոցների դեպքում՝ հեռուստանյութերը), հասկանալի է դառնում նման քանակական տարբերությունները, եւ այս դեպքում մեզ հետաքրքրող թեմաների լուսաբանման հաճախականության առումով առանձնանում է «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերությունը» (տե՛ս Աղյուսակ 9, կետեր 1, 2):

Ընդհանուր առմամբ՝ վեց լրատվամիջոցներն ավելի հաճախ **բացասական** (ընդհանուրի 44.11%-ը) անդրադարձ են կատարել հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների թեմաներին/ենթաթեմաներին, քան՝ **դրական** (30.96%) կամ **չեզոք** (24.93%) (տե՛ս Աղյուսակ 9):

Այս համամասնությունը չի փոխվել մայիսին՝ ապրիլի հետ համեմատած: Թեեւ մայիսին ինչպես **դրական** (ավելի քան վեց տոկոսային կետով), այնպես էլ **բացասական** (գրեթե չորս տոկոսային կետով) լուսաբանումների քանակը աճել է ի հաշիվ **չեզոք** լուսաբանման (տե՛ս Աղյուսակ 13):

Այն, որ մայիսին նկատելի՝ մոտ տասը տոկոսային կետով նվազել է **չեզոք** լուսաբանումը, հարկ է բացատրել հայաստանյան ներքաղաքական իրավիճակի սրմամբ, որը, ինչպես ասացինք, կապվեց Տավուշի մարզում սահմանազատման հետ, եւ այդ պարագայում լրատվական տարբեր ուղղվածություն ունեցող ԶԼՄ-ները, համապատասխանաբար, ընդլայնեցին իրենց աջակցությունը/քննադատությունը վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի կառավարության հասցեին, որն առաջ էր տանում տավուշյան գործընթացն Ադրբեջանի հետ:

Այս լույսի ներքո պատահական չէ, որ մշտադիտարկման ենթարկված վեց թեմաներին ու ենթաթեմաներին, ընդհանուր առմամբ, առավել **դրական** անդրադարձ են կատարել այն լրատվամիջոցները, որոնցում անհամեմատ սակավ է Հայաստանի կառավարության հասցեին քննադատությունը: **Դրական** լուսաբանման գծով առաջատարներն են «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերությունն» (իր ընդհանուր անդրադարձների 56.92%-ն է **դրական** եղել) ու «1in.am»-ը (46.96%) (տե՛ս Աղյուսակ 10):

Բացասական անդրադարձների ջահակիրներն են «Հրապարակը» (իր ընդհանուր անդրադարձների 57.92%-ն է **բացասական** եղել) եւ «ՄիվիլՆեթը» (45.20%) (տե՛ս Աղյուսակ 11), որոնք աչքի են ընկնում կառավարության հասցեին քննադատական լրատվությամբ:

Այս համատեքստում ավելորդ չէ նշել եւս մեկ օրինաչափություն: Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների վերաբերյալ, ընդհանուր առմամբ, առավել դրական անդրադարձ է նկատվում հայաստանյան այն լրատվամիջոցներում, որոնցում արեւմտյան երկրների, համակարգերի հետ Հայաստանի հարաբերություններն ավելի հաճախ են ներկայացվում որպես երկրի զարգացման, անվտանգությունն ապահովելու ռազմավարական ուղի: Հակառակը՝ այն լրատվամիջոցներում, որոնցում Ադրբեջանի հետ ընթացող գործընթացի լուսաբանումը գերազանցապես բացասականի ներքո է, անհամեմատ լայն է ներկայացված Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները «կարգի բերելու» մոտեցումը:

Հաջորդ դիտարկումն այն է, որ չեզոք լուսաբանման գծով առաջատարներն են «ՄիվիլՆեթը» (իր ընդհանուր անդրադարձների 41.10%-ն է չեզոք եղել) ու «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերությունը» (29.90%): Այս պարագայում նկատելի է, որ այս լրատվամիջոցները, թերեւս, հայ-ադրբեջանական գործընթացի վերաբերյալ բացասական ու դրական մեծաթիվ լուսաբանումները փորձել են այս կամ այն չափով հավասարակշռել չեզոք անդրադարձների քանակով (տե՛ս Աղյուսակ 2):

Տվյալ բաժնի մանրամասն թվային արդյունքները տե՛ս Աղյուսակներ 9 -16-ում:

Աղյուսակ 9.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.					
№	Լրատվամիջոց	Հրատարակումների քանակ	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
			դրական	բացասական	չեզոք
1.	«Հրապարակ»	940	1117 (100%)		
			209 (18.71%)	647 (57.92%)	261 (23.37%)
2.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	304	455 (100%)		
			259 (56.92%)	60 (13.18%)	136 (29.90%)
3.	«Factor.am»	97	209 (100%)		
			55 (26.32%)	94 (44.98%)	60 (28.70%)
4.	«Նոյան Տապան»	70	189 (100%)		
			81 (42.85%)	85 (44.98%)	23 (12.17%)
5.	«lin.am»	55	115 (100%)		
			54 (46.96%)	33 (28.70%)	28 (24.34%)
6.	«ՄիվիլՆեթ»	30	73 (100%)		
			10 (13.70%)	33 (45.20%)	30 (41.10)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1496	2158 (100%)		
			668 (30.96%)	952 (44.11%)	538 (24.93%)

Աղյուսակ 10.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.				
Կանաչ գոտում գտնվող լրատվամիջոցներ				
№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		դրական	բացասական	չեզոք
1.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	455 (100%)		
		259 (56.92%)	60 (13.18%)	136 (29.90%)
2.	«1in.am»	115 (100%)		
		54 (46.96%)	33 (28.70%)	28 (24.34%)
3.	«Նոյյան Տապան»	189 (100%)		
		81 (42.85%)	85 (44.98%)	23 (12.17%)
4.	«Factor.am»	209 (100%)		
		55 (26.32%)	94 (44.98%)	60 (28.70%)
5.	«Հրապարակ»	1117 (100%)		
		209 (18.71%)	647 (57.92%)	261 (23.37%)
6.	«ՍիվիլՆեթ»	73 (100%)		
		10 (13.70%)	33 (45.20%)	30 (41.10)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2158 (100%)		
		668 (30.96%)	952 (44.11%)	538 (24.93%)

Աղյուսակ 11.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.				
Կարմիր գոտում գտնվող լրատվամիջոցներ				
№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		բացասական	դրական	չեզոք
1.	«Հրապարակ»	1117 (100%)		
		647 (57.92%)	209 (18.71%)	261 (23.37%)
2.	«ՄիվիլՆեթ»	73 (100%)		
		33 (45.20%)	10 (13.70%)	30 (41.10)
3.	«Նոյյան Տապան»	189 (100%)		
		85 (44.98%)	81 (42.85%)	23 (12.17%)
4.	«Factor.am»	209 (100%)		
		94 (44.98%)	55 (26.32%)	60 (28.70%)
5.	«lin.am»	115 (100%)		
		33 (28.70%)	54 (46.96%)	28 (24.34%)
6.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	455 (100%)		
		60 (13.18%)	259 (56.92%)	136 (29.90%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2158 (100%)		
		952 (44.11%)	668 (30.96%)	538 (24.93%)

Աղյուսակ 12.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.				
Դեղին գոտում գտնվող լրատվամիջոցներ				
№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		չեզոք	դրական	բացասական
1.	«ՄիվիլՆեթ»	73 (100%)		
		30 (41.10%)	10 (13.70%)	33 (45.20%)
2.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	455 (100%)		
		136 (29.90%)	259 (56.92%)	60 (13.18%)
3.	«Factor.am»	209 (100%)		
		60 (28.70%)	55 (26.32%)	94 (44.98%)
4.	«lin.am»	115 (100%)		
		28 (24.34%)	54 (46.96%)	33 (28.70%)
5.	«Հրապարակ»	1117 (100%)		
		261 (23.37%)	209 (18.71%)	647 (57.92%)
6.	«Նոյան Տապան»	189 (100%)		
		23 (12.17%)	81 (42.85%)	85 (44.98%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2158 (100%)		
		538 (24.93%)	668 (30.96%)	952 (44.11%)

Աղյուսակ 13.

Ապրիլ, 2024թ.					Մայիս, 2024թ.						
№	Լրատվամիջոց	Հրարկ. քանակ	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)			№	Լրատվամիջոց	Հրարկ. քանակ	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
			դրական	բացասական	չեզոք				դրական	բացասական	չեզոք
1.	«Հրապարակ»	534	647 (100%)			1.	«Հրապարակ»	406	470 (100%)		
			107 (16.54%)	345 (53.32%)	195 (30.14%)				102 (21.70%)	302 (64.26%)	66 (14.04%)
2.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	164	258 (100%)			2.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	140	197 (100%)		
			129 (50.00%)	44 (17.06%)	85 (32.94%)				130 (65.99%)	16 (8.12%)	51 (25.89%)
3.	«Factor.am»	48	122 (100%)			3.	«Factor.am»	49	87 (100%)		
			33 (27.05%)	56 (45.90%)	33 (27.05%)				22 (25.29%)	38 (43.68%)	27 (31.03%)
4.	«Նոյյան Տապան»	36	95 (100%)			4.	«Նոյյան Տապան»	34	94 (100%)		
			41 (43.15%)	47 (49.48%)	7 (7.37%)				40 (42.56%)	38 (40.42%)	16 (17.02%)
5.	«lin.am»	31	54 (100%)			5.	«lin.am»	24	61 (100%)		
			25 (46.30%)	14 (25.92%)	15 (27.78%)				29 (47.55%)	19 (31.14%)	13 (21.31%)
6.	«ՄիվիլՆեթ»	12	30 (100%)			6.	«ՄիվիլՆեթ»	18	43 (100%)		
			4 (13.33%)	9 (30.00%)	17 (56.57%)				6 (13.96%)	24 (55.81%)	13 (30.23%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		825	1206 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		671	952 (100%)		
			339 (28.10%)	515 (42.71%)	352 (29.19%)				329 (34.56%)	437 (45.90%)	186 (19.54%)

Աղյուսակ 14.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.					
Կանաչ գոտում գտնվող լրատվամիջոցներ									
№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)			№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		դրական	բացասական	չեզոք			դրական	բացասական	չեզոք
1.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	258 (100%)			1.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	197 (100%)		
		129 (50.00%)	44 (17.06%)	85 (32.94%)			130 (65.99%)	16 (8.12%)	51 (25.89%)
2.	«lin.am»	54 (100%)			2.	«lin.am»	61 (100%)		
		25 (46.30%)	14 (25.92%)	15 (27.78%)			29 (47.55%)	19 (31.14%)	13 (21.31%)
3.	«Նոյյան Տապան»	95 (100%)			3.	«Նոյյան Տապան»	94 (100%)		
		41 (43.15%)	47 (49.48%)	7 (7.37%)			40 (42.56%)	38 (40.42%)	16 (17.02%)
4.	«Factor.am»	122 (100%)			4.	«Factor.am»	87 (100%)		
		33 (27.05%)	56 (45.90%)	33 (27.05%)			22 (25.29%)	38 (43.68%)	27 (31.03%)
5.	«Հրապարակ»	647 (100%)			5.	«Հրապարակ»	470 (100%)		
		107 (16.54%)	345 (53.32%)	195 (30.14%)			102 (21.70%)	302 (64.26%)	66 (14.04%)
6.	«ՍիվիլՆեթ»	30 (100%)			6.	«ՍիվիլՆեթ»	43 (100%)		
		4 (13.33%)	9 (30.00%)	17 (56.57%)			6 (13.96%)	24 (55.81%)	13 (30.23%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1206 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		952 (100%)		
		339 (28.10%)	515 (42.71%)	352 (29.19%)			329 (34.56%)	437 (45.90%)	186 (19.54%)

Աղյուսակ 15.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.					
Կարմիր գոտում գտնվող լրատվամիջոցներ									
№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)			№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		բացասական	դրական	չեզոք			բացասական	դրական	չեզոք
1.	«Հրապարակ»	647 (100%)			1.	«Հրապարակ»	470 (100%)		
		345 (53.32%)	107 (16.54%)	195 (30.14%)			302 (64.26%)	102 (21.70%)	66 (14.04%)
2.	«Նոյյան Տապան»	95 (100%)			2.	«ՄիվիլՆեթ»	43 (100%)		
		47 (49.48%)	41 (43.15%)	7 (7.37%)			24 (55.81%)	6 (13.96%)	13 (30.23%)
3.	«Factor.am»	122 (100%)			3.	«Factor.am»	87 (100%)		
		56 (45.90%)	33 (27.05%)	33 (27.05%)			38 (43.68%)	22 (25.29%)	27 (31.03%)
4.	«ՄիվիլՆեթ»	30 (100%)			4.	«Նոյյան Տապան»	94 (100%)		
		9 (30.00%)	4 (13.33%)	17 (56.57%)			38 (40.42%)	40 (42.56%)	16 (17.02%)
5.	«lin.am»	54 (100%)			5.	«lin.am»	61 (100%)		
		14 (25.92%)	25 (46.30%)	15 (27.78%)			19 (31.14%)	29 (47.55%)	13 (21.31%)
6.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	258 (100%)			6.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	197 (100%)		
		44 (17.06%)	129 (50.00%)	85 (32.94%)			16 (8.12%)	130 (65.99%)	51 (25.89%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1206 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		952 (100%)		
		515 (42.71%)	339 (28.10%)	352 (29.19%)			437 (45.90%)	329 (34.56%)	186 (19.54%)

Աղյուսակ 16.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.					
Դեղին գոտում գտնվող լրատվամիջոցներ									
№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)			№	Լրատվամիջոց	Անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		չեզոք	դրական	բացասական			չեզոք	դրական	բացասական
1.	«ՄիվիլՆեթ»	30 (100%)			1.	«Factor.am»	87 (100%)		
		17 (56.57%)	4 (13.33%)	9 (30.00%)			27 (31.03%)	22 (25.29%)	38 (43.68%)
2.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	258 (100%)			2.	«ՄիվիլՆեթ»	43 (100%)		
		85 (32.94%)	129 (50.00%)	44 (17.06%)			13 (30.23%)	6 (13.96%)	24 (55.81%)
3.	«Հրապարակ»	647 (100%)			3.	«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն»	197 (100%)		
		195 (30.14%)	107 (16.54%)	345 (53.32%)			51 (25.89%)	130 (65.99%)	16 (8.12%)
4.	«lin.am»	54 (100%)			4.	«lin.am»	61 (100%)		
		15 (27.78%)	25 (46.30%)	14 (25.92%)			13 (21.31%)	29 (47.55%)	19 (31.14%)
5.	«Factor.am»	122 (100%)			5.	«Նոյյան Տապան»	94 (100%)		
		33 (27.05%)	33 (27.05%)	56 (45.90%)			16 (17.02%)	40 (42.56%)	38 (40.42%)
6.	«Նոյյան Տապան»	95 (100%)			6.	«Հրապարակ»	470 (100%)		
		7 (7.37%)	41 (43.15%)	47 (49.48%)			66 (14.04%)	102 (21.70%)	302 (64.26%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1206 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		952 (100%)		
		352 (29.19%)	339 (28.10%)	515 (42.71%)			186 (19.54%)	329 (34.56%)	437 (45.90%)

| Ի՞նչ են մտածում փորձագետները

Մշտադիտարկման ժամանակահատվածում հայաստանյան տասը փորձագետներն առավել հաճախ անդրադարձել են հայ-ադրբեջանական սահմանագատման եւ սահմանագծման գործընթացին, ինչը կազմել է նրանց դիտարկումների (ֆեյսբուքյան անդրադարձների) կեսից ավելին (52.10%) (տե՛ս Աղյուսակ 17):

Ուշադրություն է գրավում, որ մշտադիտարկման առարկա թեմաներին անդրադառնալու առումով փորձագիտական հանրության շրջանում դրսևորվել է, ըստ էության, նույն առաջնահերթությունը, ինչ վերը նշված վեց լրատվամիջոցներում էր: Այսինքն՝ ինչպես ՁԼՄ-ների դեպքում է, փորձագետների շրջանում եւս անդրադարձների հաճախականության պարագայում առաջին երեք հորիզոնականներում նույն թեմաներն են եւ գրեթե նույն տոկոսային համամասնությամբ. սահմանագատման թեմային (լրատվամիջոցների պարագայում այդ թեմային անդրադարձների քանակը կազմում է ընդհանուրի 54.30%-ը) հաջորդում են հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակներին/ձեւաչափին վերաբերող (փորձագետների ընդհանուր անդրադարձի 19.17%-ը, լրատվամիջոցների պարագայում՝ 19.83%) եւ հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների (17.36%, լրատվամիջոցների պարագայում՝ 12.63%) մասին թեմաները (տե՛ս Աղյուսակներ 1, 17):

Այսքանով, սակայն, նմանությունը լրատվական դաշտի թվերի հետ ավարտվում է, որովհետեւ փորձագետների պարագայում առավել **դրական** անդրադարձները ստացել են հաղորդակցությունների ապաշրջափակման (ընդհանուր անդրադարձների 50%-ն է եղել **դրական**) ու հայ-ադրբեջանական սահմանագատման ու սահմանագծման (20.69%) թեմաները: Լրատվամիջոցների դեպքում, ինչպես նշել ենք, առավել **դրական** լուսաբանում ստացած առաջին երկու թեմաներն են հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորության (49.45%) եւ հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակներին/ձեւաչափի (48.01%) թեմաները (տե՛ս Աղյուսակներ 3, 19):

Թե ինչու են հատկապես այս թեմաները փորձագետների կողմից ստացել առավել դրական անդրադարձ, ակնհայտ է, որովհետեւ սահմանագատման ավարտն Ադրբեջանի հետ ու հաղորդակցության ուղիների վերագործարկումը հնարավորություն կտա Հայաստանին զարգացում ապրել:

Միեւնույն ժամանակ, նույն ապաշրջափակման ուղղությամբ փորձագետները լուրջ ռիսկեր են տեսնում (պատճառները հանրահայտ են՝ ինչպե՛ս է գործելու Հայաստանի տարածքով անցնող եւ Բաքուն Նախիջևեանին կապող ուղին), քանզի հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանքի թեմայից հետո (ընդհանուր անդրադարձների 100%-ն է եղել **բացասական**) հենց ապաշրջափակման թեման է զբաղեցրել երկրորդ հորիզոնականը՝ **բացասական** անդրադարձների տոկոսային հարաբերակցությամբ (50%) (տե՛ս Աղյուսակ 20):

Այս բաժնի մանրամասն թվային արդյունքները տե՛ս Աղյուսակներ 17 - 24-ում:

Աղյուսակ 17.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.		
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուրի քանի տոկոսն է կազմում / %)
1.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	87 (52.10%)
1.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	80 (47.90%)
1.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	7 (4.20%)
2.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	32 (19.17%)
2.1.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (5.98%)
2.2.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (5.98%)
2.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	7 (4.21%)
2.4.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	3 (1.80%)
2.5.	Երկկողմանի ձեւաչափ	2 (1.20%)
3.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	29 (17.36%)
3.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	29 (17.36%)
3.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (0%)
3.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (0%)
4.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	14 (8.38%)
4.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	10 (5.99%)
4.2.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	4 (2.39%)
4.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (0%)
5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	4 (2.40%)
5.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	2 (1.20%)
5.2.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (0.60%)
5.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջեւ	1 (.60%)

5.4.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (0%)
5.5.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (%)
5.6.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (0%)
6.	<i>Հայերի և ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	1 (0.59%)
6.1.	Հայատյացություն	1 (0.59%)
6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (0%)
6.3.	Թուրքատյացություն	0 (0%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		167 (100%)

Աղյուսակ 18.

Ապրիլ, 2024թ.			Մայիս, 2024թ.		
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուրի քանի տոկոսն է կազմում / %)	№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուրի քանի տոկոսն է կազմում / %)
1.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	44 (44.45%)	1.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	43 (63.24%)
1.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	38 (38.39%)	1.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	42 (61.77%)
1.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	6 (6.06%)	1.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	1 (1.47%)
2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռնարկի նկատմամբ վերաբերմունքը	28 (28.28%)	2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	10 (14.70%)
2.1.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (10.10%)	2.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	10 (14.70%)
2.2.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	7 (7.07%)	2.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (0%)
2.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	6 (6.06%)	2.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (0%)
2.4.	Տարածաշրջանային ձեռնարկ	3 (3.03%)			
2.5.	Երկկողմանի ձեռնարկ	2 (2.02%)	3.	ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ	9 (13.24%)
			3.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	7 (10.30%)

3.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	19 (19.19%)	3.2.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	2 (%)
3.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	19 (19.19%)	3.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	(0%)
3.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (0%)			
3.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (0%)	4.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	4 (5.88%)
			4.1.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	3 (4.41%)
4.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	5 (5.05%)	4.2.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	1 (1.47%)
4.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	3 (3.03%)	4.3.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	0 (%)
4.2.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	2 (2.02%)	4.4.	Երկկողմանի ձեւաչափ	0 (0%)
4.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	(0%)	4.5.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	0 (0%)
5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	2 (2.02%)	5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	2 (2.94%)
5.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	1 (1.01%)	5.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	1 (1.47%)
5.2.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (1.010%)	5.2.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ	1 (1.47%)
5.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ	0 (0%)	5.3.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (0%)
5.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (%)	5.4.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (0%)
5.5.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (0%)	5.5.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	0 (0%)

5.6.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (0%)	5.6.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (0%)
6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	1 (1.01%)	6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	0 (0%)
6.1.	Հայատյացություն	1 (1.01%)	6.1.	Հայատյացություն	0 (0%)
6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (0%)	6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (0%)
6.3.	Թուրքատյացություն	0 (0%)	6.3.	Թուրքատյացություն	0 (0%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (0%)	6.4.	Իսլամատյացություն	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		99 (100%)	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		68 (100%)

Աղյուսակ 19.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.				
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են դրական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում)		
1.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	4 (100%)		
		2 (50.00%)	2 (50.00%)	0 (0%)
1.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	2 (100%)		
		2 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
1.2.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
1.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջև	1 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
1.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ` ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.5.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանազծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը	87 (100%)		
		18 (20.69%)	42 (48.28%)	27 (31.03%)
2.1.		80 (100%)		

	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	17 (21.25%)	39 (48.75%)	24 (30.00%)
2.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	7 (100%)		
		1 (14.30%)	3 (42.85%)	3 (42.85%)
3.				
	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	29 (100%)		
		6 (20.69%)	4 (13.80%)	19 (65.51%)
3.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	29 (100%)		
		6 (20.69%)	4 (13.80%)	19 (65.51%)
3.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
3.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
4.				
	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեւաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	32 (100%)		
		2 (6.25%)	16 (50.00%)	14 (43.75%)
4.1.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	7 (100%)		
		1 (14.29%)	2 (28.57%)	4 (57.14%)
4.2.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)		
		1 (10%)	2 (20%)	7 (70%)
4.3.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)		
		0 (0%)	9 (100%)	1 (10%)
4.4.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	3 (100%)		
		0 (0%)	3 (100%)	0 (0%)
4.5.	Երկկողմանի ձեւաչափ	2 (100%)		

		0 (0%)	0 (0%)	2 (100%)
5.	<i>Հայերի և աղբբեջանցիների միջև եթնիկ թշնամանք</i>	1 (100%)		
		0 (0%)	1 (100.00%)	0 (0%)
5.1.	Հայատյացություն	1 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
5.2.	Աղբբեջանատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	10 (100%)		
		0 (0%)	3 (30.00%)	7 (70.00%)
6.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-աղբբեջանական հարաբերություններում	4 (100%)		
		0 (0%)	4 (100%)	0 (0%)
6.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	10 (100%)		
		0 (0%)	3 (30.00%)	7 (70.00%)
6.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		167 (100%)		
		28 (16.76%)	72 (43.12%)	67 (40.12%)

Աղյուսակ 20.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.

№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր ` 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են բացասական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում)		
1.	Հայերի և ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք	1 (100%)		
		1 (100.00%)	0 (0%)	0 (0%)
1.1.	Հայաստյացություն	1 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
1.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	4 (100%)		
		2 (50.00%)	2 (50.00%)	0 (0%)
2.1.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
2.2.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի և Նախիջևանի միջև	1 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
2.3.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	2 (100%)		
		0	2	0

		(0%)	(100%)	(0%)
2.4.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ՝ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.5.	Մեղրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
3.				
3.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	32 (100%)		
		16 (50.00%)	2 (6.25%)	14 (43.75%)
3.1.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)		
		9 (100%)	0 (0%)	1 (10%)
3.2.	Տարածաշրջանային ձեռաչափ	3 (100%)		
		3 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
3.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	7 (100%)		
		2 (28.57%)	1 (14.29%)	4 (57.14%)
3.4.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)		
		2 (20%)	1 (10%)	7 (70%)
3.5.	Երկկողմանի ձեռաչափ	2 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	2 (100%)
4.				
4.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	87 (100%)		
		42 (48.28%)	18 (20.69%)	27 (31.03%)
4.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	80 (100%)		
		39	17	24

		(48.75%)	(21.25%)	(30.00%)
4.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանազման գործընթացի հետ	7 (100%)		
		3 (42.85%)	1 (14.30%)	3 (42.85%)
5.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	10 (100%)		
		3 (30.00%)	0 (0%)	7 (70.00%)
5.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	4 (100%)		
		4 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
5.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	10 (100%)		
		3 (30.00%)	0 (0%)	7 (70.00%)
5.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	29 (100%)		
		4 (13.80%)	6 (20.69%)	19 (65.51%)
6.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	29 (100%)		
		4 (13.80%)	6 (20.69%)	19 (65.51%)
6.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		167 (100%)		
		72 (43.12%)	28 (16.76%)	67 (40.12%)

Աղյուսակ 21.

Ապրիլ-մայիս, 2024թ.				
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր՝ 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են չեզոք կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)		
1.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	10 (100%)		
		7 (70.00%)	0 (0%)	3 (30.00%)
1.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	4 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	4 (100%)
1.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	10 (100%)		
		7 (70.00%)	0 (0%)	3 (30.00%)
1.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	29 (100%)		
		19 (65.51%)	6 (20.69%)	4 (13.80%)
2.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	29 (100%)		
		19 (65.51%)	6 (20.69%)	4 (13.80%)
2.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
3.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	32 (100%)		
		14	2	16

		(43.75%)	(6.25%)	(50.00%)
3.1.	Երկկողմանի ձեռաչափ	2 (100%)		
		2 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
3.2.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)		
		7 (70%)	1 (10%)	2 (20%)
3.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	7 (100%)		
		4 (57.14%)	1 (14.29%)	2 (28.57%)
3.4.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)		
		1 (10%)	0 (0%)	9 (100%)
3.5.	Տարածաշրջանային ձեռաչափ	3 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	3 (100%)
4.				
4.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանագատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	87 (100%)		
		27 (31.03%)	18 (20.69%)	42 (48.28%)
4.1.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանագատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	7 (100%)		
		3 (42.85%)	1 (14.30%)	3 (42.85%)
4.2.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանագատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	80 (100%)		
		24 (30.00%)	17 (21.25%)	39 (48.75%)
5.				
5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	4 (100%)		
		0 (0%)	2 (50%)	2 (50%)
5.1.	«Խաղաղության խաչներուկ» նախագիծը	2 (100%)		
		0 (0%)	2 (100%)	0 (0%)
5.2.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (100%)		
		0	0	1

		(0%)	(0%)	(100%)
5.3.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջև	1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)
5.4.	Մեղրիի (Սյունիքի, Ջանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ՝ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.5.	Մեղրիի (Սյունիքի, Ջանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6. Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք				
6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100.00%)
6.1.	Հայատյացություն	1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100.00%)
6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				
		167 (100%)		
		67 (40.12%)	28 (16.76%)	72 (43.12%)

Աղյուսակ 22.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.					
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)			№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են դրական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում)					առավել հաճախ արտահայտվել են դրական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն են տեսնում)		
1.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	2 (100%)			1.	Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը	2 (100%)		
		1 (50%)	1 (50%)	0 (0%)			1 (50.00%)	1 (50.00%)	0 (0%)
1.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	1 (100%)			1.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	1 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
1.2.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (100%)			1.2.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջև	1 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
1.3.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)			1.3.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)			1.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.5.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (100%)			1.5.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.6.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջևանի միջև	0 (100%)			1.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման	19 (100%)			2.3.	Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանազման սկսված	43 (100%)		
		5 (26.31%)	3 (15.79%)	11 (57.90%)			10 (23.25%)	20 (46.51%)	13 (30.24%)

4.1.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	6 (100%)			4.1.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	1 (100%)		
		1 (16.67%)	1 (16.67%)	4 (66.66%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
4.2.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	7 (100%)			4.2.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	3 (100%)		
		1 (14.28%)	0 (0%)	6 (85.72%)			0 (0%)	2 (66.67%)	1 (33.33%)
4.3.	Տարածաշրջանային ձեռնարկ	3 (100%)			4.3.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	0 (100%)		
		0 (0%)	3 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
4.4.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)			4.4.	Երկկողմանի ձեռնարկ	0 (100%)		
		0 (0%)	9 (90%)	1 (10%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
4.5.	Երկկողմանի ձեռնարկ	2 (100%)			4.5.	Տարածաշրջանային ձեռնարկ	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	2 (100%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	1 (100%)			5.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	9 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	4 (44.44%)	5 (55.56%)
5.1.	Հայատյացություն	1 (100%)			5.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	2 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	2 (100%)	0 (0%)
5.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)			5.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	7 (100%)		
		0 (100%)	0 (100%)	0 (100%)			0 (0%)	2 (28.58%)	5 (71.42%)
5.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)			5.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (100%)		
		0 (100%)	0 (100%)	0 (100%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)							
		0 (100%)	0 (100%)	0 (100%)	6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	0 (100%)		
							0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.		5 (100%)			6.1.	Հայատյացություն	0 (100%)		

	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնահանդրի վերաբերյալ</i>	0 (0%)	3 (60.00%)	2 (40.00%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	0 (0%)	2 (100%)	0 (0%)	6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	0 (0%)	1 (33.33%)	2 (66.67%)	6.3.	Թուրքատյացություն	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	6.4.	Իսլամատյացություն	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		99 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		68 (100%)		
		16 (16.17%)	43 (43.43%)	40 (40.40%)			12 (17.65%)	29 (42.65%)	27 (39.70%)

Աղյուսակ 23.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.					
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)			№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են բացասական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում)					առավել հաճախ արտահայտվել են բացասական կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորություն չեն տեսնում)		
1.	Հայերի եւ անդրբեջանցիների միջևի կոնիկ թշնամանք	1 (100%)			1.	Հայ-անդրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռագրի նկատմամբ վերաբերմունքը	4 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			3 (75.00%)	0 (0%)	1 (25.00%)
1.1.	Հայաստանություն	1 (100%)			1.1.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	1 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
1.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)			1.2.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	3 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			66.67% (66.67%)	0 (0%)	1 (33.33%)
1.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)			1.3.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)			1.4.	Երկկողմանի ձեռագրի	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.	ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ	5 (100%)			1.5.	Տարածաշրջանային ձեռագրի	0 (100%)		
		3 (60.00%)	0 (0%)	2 (40.00%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.1.		2 (100%)			2.		2 (100%)		

	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	2 (100%)	0 (0%)	0 (0%)		<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	1 (50.00%)	1 (50.00%)	0 (0%)
2.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	3 (100%)			2.1.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջև	1 (100%)		
		1 (33.33%)	0 (0%)	2 (66.67%)			1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)
2.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (100%)			2.2.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
3.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	2 (100%)			2.3.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	0 (100%)		
		1 (50%)	1 (50%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
3.1.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (100%)			2.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)		
		1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
3.2.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	0 (100%)			2.5.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
3.3.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)			2.6.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
3.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Զանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)							
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	3.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	43 (100%)		
3.5.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (100%)					20 (46.51%)	10 (23.25%)	13 (30.24%)
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	3.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	42 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			20 (47.61%)	9 (21.43%)	13 (30.96%)

3.6.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջև	0 (100%)			3.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)	
4.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	44 (100%)			4.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	9 (100%)		
		22 (50%)	8 (18.18%)	14 (31.82%)		4 (44.44%)	0 (0%)	5 (55.56%)	
4.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	38 (100%)			4.1.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	2 (100%)		
		19 (50.00%)	8 (21.95%)	11 (28.95%)		2 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	
4.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ	6 (100%)			4.2.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	7 (100%)		
		3 (50%)	0 (0%)	3 (50%)		2 (28.58%)	0 (0%)	5 (71.42%)	
5.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռագրի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	28 (100%)			4.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (100%)		
		13 (46.43%)	2 (7.14%)	13 (46.43%)		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
5.1.	Տարածաշրջանային ձեռագրի	3 (100%)			5.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	10 (100%)		
		3 (100%)	0 (0%)	0 (0%)		1 (10.00%)	1 (10.00%)	8 (80.00%)	
5.2.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)			5.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	10 (100%)		
		9 (90%)	0 (0%)	1 (10%)		1 (10.00%)	1 (10.00%)	8 (80.00%)	
5.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	6 (100%)			5.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջև դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (100%)		
		1 (16.67%)	1 (16.67%)	4 (66.66%)		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
5.4.		7 (100%)			5.3.		0 (100%)		

	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	0 (0%)	1 (14.28%)	6 (85.72%)		Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
5.5.	Երկկողմանի ձեւաչափ	2 (100%)								
		0 (0%)	0 (0%)	2 (100%)						
6.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	19 (100%)				6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջեւ էթնիկ թշնամանք</i>	0 (100%)		
		3 (15.79%)	5 (26.31%)	11 (57.90%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
6.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	19 (100%)				6.1.	Հայաստյացություն	0 (100%)		
		3 (15.79%)	5 (26.31%)	11 (57.90%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
6.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (100%)				6.2.	Ադրբեջանաստյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
6.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (100%)				6.3.	Թուրքաստյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
		99 (100%)				6.4.	Իսլամաստյացություն	0 (100%)		
		43 (43.43%)	16 (16.17%)	40 (40.40%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	99 (100%)				ԸՆԴԱՄԵՆԸ	68 (100%)			
		29 (42.65%)	12 (17.65%)	27 (39.70%)						

Աղյուսակ 24.

Ապրիլ, 2024թ.				Մայիս, 2024թ.					
№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)			№	Թեմաներ / ենթաթեմաներ	Փորձագետների անդրադարձների քանակը (ընդհանուր` 100%)		
		առավել հաճախ արտահայտվել են չեզոք կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)					առավել հաճախ արտահայտվել են չեզոք կարծիքներ (համաձայնության հասնելու հնարավորությունն անորոշ է թվում)		
1.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	19 (100%)			1.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների կարգավորման հնարավորությունների նկատմամբ վերաբերմունքը	10 (100%)		
		11 (57.90%)	5 (26.31%)	3 (15.79%)			8 (80.00%)	1 (10.00%)	1 (10.00%)
1.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	19 (100%)			1.1.	Խաղաղության պայմանագրի ստորագրում	10 (100%)		
		11 (57.90%)	5 (26.31%)	3 (15.79%)			8 (80.00%)	1 (10.00%)	1 (10.00%)
1.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջև դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (100%)			1.2.	Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջև դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
1.3.	Համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (100%)			1.3.	համագործակցություն տնտեսական, էներգետիկ եւ այլ ոլորտներում	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.	Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռնաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը	28 (100%)			2.	ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ	9 (100%)		
		13 (46.43%)	2 (7.14%)	13 (46.43%)			5 (55.56%)	0 (0%)	4 (44.44%)
2.1.	Երկկողմանի ձեռնաչափ	2 (100%)			2.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	7 (100%)		
		2 (100%)	0 (0%)	0 (0%)			5 (71.42%)	0 (0%)	2 (28.58%)
2.2.		7 (100%)			2.2.		2 (100%)		

	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	6 (85.72%)	1 (14.28%)	0 (0%)		Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	0 (0%)	0 (0%)	2 (100%)
2.3.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	6 (100%)				2.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները		
		4 (66.66%)	1 (16.67%)	1 (16.67%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
2.4.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	10 (100%)							
		1 (10%)	0 (0%)	9 (90%)		3.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանագատման եւ սահմանագծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>		
2.5.	Տարածաշրջանային ձեռաչափ	3 (100%)					13 (30.24%)	10 (23.25%)	20 (46.51%)
		0 (100%)	0 (0%)	3 (100%)		3.1.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանագատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ		
							42 (100%)		
		13 (30.96%)	9 (21.43%)	20 (47.61%)		3.2.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանագատման եւ սահմանագծման գործընթացի հետ		
3.	<i>ՀՀ պաշտոնական վերաբերմունքը Արցախի հիմնախնդրի վերաբերյալ</i>	5 (100%)					1 (100%)		
		2 (40.00%)	0 (0%)	3 (60.00%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
3.1.	Արցախից բռնի տեղահանվածների ինտեգրացիան ՀՀ-ում	3 (100%)							
		2 (66.67%)	0 (0%)	1 (33.33%)		4.	<i>Հայ-ադրբեջանական հարաբերությունների խաղաղ կարգավորման բանակցությունների հարթակների/ձեռաչափի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>		
3.2.	Արցախի հարցի առկայությունը հայ-ադրբեջանական հարաբերություններում	2 (100%)					1 (25.00%)	0 (0%)	3 (75.00%)
		0 (0%)	0 (0%)	2 (100%)		4.1.	ԱՄՆ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ		
3.3.	Արցախից բռնի տեղահանվածների իրավունքները	0 (100%)					3 (100%)		
		1 (33.33%)	0 (0%)	2 (66.67%)			1 (33.33%)	0 (0%)	2 (66.67%)
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)		4.2.	ԵՄ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ		
							1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)			0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)

4.	<i>Հայ-ադրբեջանական սահմանի սահմանազատման եւ սահմանազծման սկսված գործընթացի նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	44 (100%)			4.3.	ՌԴ միջնորդությամբ/մասնակցությամբ	0 (100%)		
		14 (31.82%)	8 (18.18%)	22 (50%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
4.1.	Իրադարձություններ սահմանային գոտում, որոնք անմիջապես կապված չեն սահմանազատման եւ սահմանազծման գործընթացի հետ	6 (100%)			4.4.	Երկկողմանի ձեւաչափ	0 (100%)		
		3 (50%)	0 (0%)	3 (50%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
4.2.	Իրադարձություններ, որոնք անմիջապես կապված են սահմանազատման եւ սահմանազծման գործընթացի հետ	38 (100%)			4.5.	Տարածաշրջանային ձեւաչափ	0 (100%)		
		11 (28.95%)	8 (21.95%)	19 (50.00%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	2 (100%)			5.	<i>Հաղորդակցությունների ապաշրջափակման նկատմամբ վերաբերմունքը</i>	2 (100%)		
		0 (0%)	1 (50%)	1 (50%)			0 (0%)	1 (50.00%)	1 (50.00%)
5.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	1 (100%)			5.1.	«Խաղաղության խաչմերուկ» նախագիծը	1 (100%)		
		0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)			0 (0%)	1 (100%)	0 (0%)
5.2.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	1 (100%)			5.2.	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ	1 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)			0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)
5.3.	Մեդրիի (Սյունիքի, Չանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)			5.3.	«Բոլոր հաղորդակցությունների» ապաշրջափակում առանց հստակեցման	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Չանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)			5.4.	Մեդրիի (Սյունիքի, Չանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում ՌԴ ԱԴԾ սահմանապահ զորքերի վերահսկողության ներքո	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.5.	Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (100%)			5.5.	Մեդրիի (Սյունիքի, Չանգեզուրի) ճանապարհի ապաշրջափակում այլ միջազգային մասնակցությամբ	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
5.6.		0 (100%)			5.6.		0 (100%)		

	Ազատ հաղորդակցություն բուն Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջև	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)		Հայաստանի ամբողջական ինքնիշխանության շրջանակներում	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	1 (100%)			6.	<i>Հայերի եւ ադրբեջանցիների միջև էթնիկ թշնամանք</i>	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.1.	Հայատյացություն	1 (100%)			6.1.	Հայատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)			6.2.	Ադրբեջանատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)			6.3.	Թուրքատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)			6.4.	Իսլամատյացություն	0 (100%)		
		0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)			0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		99 (100%)			ԸՆԴԱՄԵՆԸ		68 (100%)		
		40 (40.40%)	16 (16.17%)	43 (43.43%)			27 (39.70%)	12 (17.65%)	29 (42.65%)

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՍՈՒԼԻ ԱԿՈՒՄԲ

www.ypc.am